

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för musik och bild

2BPÄ24 Bildpedagogik III med verksamhetsförlagd utbildning (ämne 2) - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 15 högskolepoäng

Art Education III with teaching practice (subject 2) - for higher secondary school teachers, 15 credits

Huvudområde

Bildpedagogik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2018-01-15

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Minst 60 hp i bildpedagogik, 30 hp i ytterligare ett ämne och 22,5 hp UVK-kurser samt föregående VFU-kurs.

Mål

Efter genomgången kurs ska den studerande kunna:

- problematisera lärarens uppdrag i relation till aktuell forskning i ämnet och ämnets didaktik,
- med utgångspunkt i aktuell forskning värdera ämnesdidaktiska ställningstaganden i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för,
- utifrån teoretiska perspektiv och i relation till vald problemställning samt metod kritiskt granska, analysera och problematisera bildpedagogiska forskningsresultat,
- planera och genomföra undervisning samt jämföra denna med tidigare undervisningserfarenheter,
- tillämpa styrdokumentens grundläggande värderingar i den egna verksamheten,
- i undervisning anpassa val av metoder, innehåll och material samt andra resurser i förhållande till målen med undervisningen och aktuell elevgrupp,

Delkurs 1: Bildpedagogiska teorier och metoder, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för, och reflektera över, vetenskapsteoretiska perspektiv på bildämnet i form av bildpedagogiska teorier,
- redogöra för och reflektera över metoder för bildpedagogisk forskning och

- konstnärligt utvecklingsarbete,
- reflektera över nationell och internationell bildpedagogisk forskning,
- urskilja, formulera, beskriva och analysera bildpedagogiska frågeställningar,
- förhålla sig vetenskapligt och kritiskt till det bildpedagogiska ämnesområdet och dess forskningsresultat.

Delkurs 2: Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i bildpedagogik II – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 hp

Efter genomgången delkurs ska den studerande kunna:

- planera och genomföra undervisning samt jämföra denna med tidigare undervisningserfarenheter,
- skapa professionella relationer till kollegor i syfte att dela undervisningserfarenheter och för att planera lärandeaktiviteter,
- tillämpa styrdokumentens grundläggande värderingar i den egna verksamheten,
- i undervisning anpassa val av metoder, innehåll och material, samt andra resurser i förhållande till målen med undervisningen och aktuell elevgrupp,
- värdera i vilken utsträckning målen med undervisningen har uppnåtts,
- bemöta elever och kollegor på ett sätt som överensstämmer med de grundläggande värderingarna i skolans styrdokument,
- visa ledarskap och ett professionellt förhållningssätt,
- identifiera och reflektera kring olika bedömningsformer som är lämpliga för eleverna och som är anpassade till lärandemålen.

Innehåll

Delkurs 1: Bildpedagogiska teorier och metoder, 7,5 hp

Delkursen omfattar genomgång, självstudier och kritisk reflektion över begrepp och teorier inom bildpedagogik. Vidare omfattas genomgång, självstudier och kritisk reflektion över metoder för bildpedagogisk forskning. Delkursen omfattar också orientering om och läsning av nationell och internationell forskning på det bildpedagogiska området.

Delkurs 2: Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i bildpedagogik II – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 hp

På denna kurs ska den studerande under fem veckor på heltid delta i och följa arbetet i en skola. Den studerande ska med hjälp av en VFU-lärare planera, genomföra och utvärdera undervisning i relation till ämnesdidaktiska överväganden. Förutom undervisning ska den studerande också tillsammans med VFU-läraren så långt möjligt delta i alla förekommande arbetsuppgifter, t.ex. lärarkollegier och utvecklingssamtal.

Perioden utformas utifrån två olika perspektiv på yrkeslärande:

- Deltagarperspektivet, där utbildningens roll är att föra studenten in i en yrkespraktik och yrkesgemenskap.
- Åskådarperspektivet, där det skapas förutsättningar för studenten att lära sig yrket genom att prova på och observera.

Studentens erfarenheter kan sedan utgöra exempel och underlag för reflektion.

Delar av den verksamhetsförlagda utbildningen kan förläggas utomlands.

Undervisningsformer

Delkurs 1: Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och självstudier.

Delkurs 2: Möjligheter för studentens yrkeslärande skapas genom en variation av former:

- Observation av pedagoger, elever och situationer i verksamheten.
- Samtal med elever, föräldrar, ledning och pedagoger inom verksamheten.

- Planering, genomförande och uppföljning av pedagogiska aktiviteter.
- Samtal med handledare.
- Seminarier med utbildare och studenter.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygssätts.

För delkurs 2 examineras målen inom deltagarperspektivet genom observationer av studentens handlande i den pedagogiska verksamheten samt genom uppföljande samtal mellan student-handledare-universitetsutbildare. Målen inom åskådarperspektivet examineras med hjälp av samtal mellan student-handledare-universitetsutbildare samt genom seminarier och inlämningsuppgifter. Antalet VFU-tillfällen är begränsade till två.

För betyget Godkänd skall kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänt meddelas skriftligen vid kursstart. Omtentamen på vissa moment kan endast erbjudas i samband med att kursen ges. I övrigt erbjuds möjlighet till omtentamen i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studerande. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berörda programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Bildpedagogiska teorier och metoder, 7,5 hp

Bell, Judith. *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur, senaste upplagan, 250 sidor.

Fihn, Gunilla, (2012), "Estetiska lärprocesser. Myter och meningar i lärarutbildningen." i *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. red. Anna Klerfelt och Birgitta Qvarsell, Malmö: Gleerups. ISBN 978-91-40-67784-6. Sida 129-143.

Lind, Torbjörn (red.) (2007). *Konstnärlig forskning under lupp: utvärdering, artiklar och projektrapporter/reportage*. Stockholm: Vetenskapsrådet. ISBN: 978-91-7307-109-3. Valda delar.

Lindström, Lars : "Kan kreativitet läras ut? En bildpedagogisk översikt." I Sundmark, Björn, Lindström, Lars, Bennich Björkman, Li & Kupferberg, Feiwel (red.) 2007. *Educare* 2007:1 : [kreativitet]. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. Sid 6-32.

Marner, Anders. *Möten och medieringar estetiska ämnen och läroprocesser i ett semiotiskt och sociokulturellt perspektiv*. Umeå: Fakultetsnämnden för lärarutbildning Umeå universitet. Senaste upplagan, 124 sidor.

Marner, Anders. *Professionalisering av estetiska ämnen – några problem och förslag*. Umeå: Institutionen för estetiska ämnen. Lärarutbildningen vid Umeå universitet. 12 sidor. Kan laddas ner från internet.

Marner, Anders. "Upplevelse, tolkning, analys och samtal – bildsemiotiskt perspektiv på teori och metod i bildbetraktande." *Tilde, rapport nr 12*, 2009, Umeå: Institutionen för estetiska ämnen. Umeå universitet. Sid 9-88.

Nordic visual arts education in transition. A research review. Red. Lars Lindström. Vetenskapsrådets rapportserie 14:2008. Stockholm, Skolverket. 215 sidor.

Såka, Peter. *Lärande i multilära – ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Diöma

Sajo, Kogei, *Lärande i praktiken – ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: F115114, senaste upplagan, valda delar, ca 100 sidor.

Kompendium med artiklar, ca 30 sidor. Tillhandahålls av institutionen.

Utöver dessa texter väljer den studerande i samråd med sin lärare en avhandling i bildpedagogik.

Referenslitteratur:

Bryman, Alan, *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber. Senaste upplagan. 690 sidor.

Hartman, Jan, *Vetenskapligt tänkande: Från kunskapsteori till metodteori*. Lund, Studentlitteratur, senaste upplagan. 276 sidor

Lorentz, Hans & Bergstedt, Bosse (red) *Interkulturella perspektiv. Pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer*. Lund, Studentlitteratur, 2006. 281 sidor. Senaste upplagan.

Märner, Anders och Hans Örtengren, *En kulturskola för alla – estetiska läroprocesser i ett mediespecifikt och medieneutralt perspektiv*. Forskning i fokus nr 16. Stockholm; Skolverket. Senaste upplagan. 115 sidor.

Stensmo, Christer: *Pedagogisk filosofi*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. 279 sidor.

Thomassen, Magdalene. *Vetenskap, kunskap och praxis: Introduktion i vetenskapsfilosofi*. Malmö: Gleerups utbildning. Senaste upplagan. Se särskilt Kap 7, "Berätta: samhällskonstruktioner." sid 202-221. ISBN: 978-91-4065-070-2.

Delkurs 2: Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare i bildpedagogik II - inriktning mot arbete i gymnasieskola, 7,5 hp.

Läroplan och ämnesplaner för gymnasiet, Lgy 2011, estetiska programmet. www.skolverket.se.

Kunskapsbedömning i skolan - praxis, begrepp, problem och möjligheter , Skolverket, senaste upplagan, ca 57 sidor.